

הפורתת בכל יום..

הנ祖ז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוז
קרן עלימתי לחינוך
ויעידות לילוד והתורה

יום שני ב' ט באב תשע"ז | דף היומי בבבלי: סנהדרין ל"ו.

דף היומי בהלבה: מתחילה סימן רנ"א עד אמצע סעיף ב' הגה "אבל אסור".

מוסר: פרק ט' 'ועתה נברא את סוף הפסוק' עד 'בן הדבר זהה'. | קניון חכמת הלימוד השבועי: 'השביעי' עד שער לשון הרע 'אמרו ר' ז' בנסת ישראל'.

ענינים דינמי

האם צריך לומר תפילת הדרכ בדרכ העוברת בקרבת מקומות ישוב?

ויש שכחוב שהדבר ספק. ודרך שאורכה יותר מפרסה, אך לכל אורכה פזורים ישובים, באופן שאינה עוברת בטוחה של יותר מפרסה ממש מקום ישב – ספק אם יש לומר בה תפילת הדרכ עם חתימה. וישובים ערביים בזמננו אינם נחשבים למקום ישב לענין זה, כיון שהם עצם מקום סכנה. [סעיף ז, ס"ק ל, וביה"ל ד"ה ואין; ביאורים ומוספיטים דרשו, 31, 34 ו-38]

אין לומר תפילת הדרכ אלא בדרך שאורכה פרסה (ראה לעיל) ויתר, כיון שבמקומות לכך אין הדרך נחשבת למקום סכנה, ובדרך הפחותה מפרסה יש לומר תפילת הדרכ ללא 'חתימה'. ויש שכחוב שמדוברים את הפרסה מהבית הארץן בעיר. ואם הדרכ מפותלת באופן שאורכה פרסה ויתר, אך כולה בטוחה אויריה של פחות מפרסה ממש מקום הישב – יש שכחוב שנחשבת בדרך של פרסה,

דף היומי בהלכה

באיזו שעה צריך לסגור את החנות ביום שישי?

השדה לפחות בזמן מנוחה קטנה; ורבים נהגים להחמיר אף במלאה שבבבב. וכן במכירה בחנות – יש להחמיר ולסגור את החנות בהגעה זמן מנוחה קטנה. וחנות הפתוחה בזמן שרואה להיות סגורה, אין לקנות בה באותו שעה, כדי שלא לסייע לעוברי עיריה. ווש המקלים במכירה בצעעה יותר מבמכירה בחנות. [שו"ע רנא, א, משנ"ב א, ב, ג ור' שעה"צ ב ורג, וביה"ל ד"ה העשו, וד"ה ויש; ביאורים ומוספיטים דרשו, 1-3]

אין לעשות מלאכה בערב שבת זמן מנוחה ואילך, בין בחינם ובין בשכר, כי אם לצורך שבת. ואם מקבל שכר עבור מלאכתו זו, יפסיד בדבר אחר לנגדו. ולדעת כמה פוסקים יש חשש אייסור בדבר. וזמן מנוחה – יש מפרשין 'מנוחה גדולה', דהיינו מכמחצית השעה לאחר חצות היום; ויש מפרשין 'מנוחה קטנה'. דהיינו מתחילה הרבע האחרון של היום, ויש מהאחרונים שפסקו כדעה זו. ופועלן שדה חיבטים לכל הדעות להפסיק את מלאכתם בזמן מנוחה גדולה. ואף מי שבני ביתו מכנים עבוריו את צורכי השבת, רצוי שיפסיק את מלאכת

דף היומי בהלכה

האם מותר לחיצית לתפור בגדים לשבת ביום שישי אחר הצהריים?

של מלאכת קבע. וכן פועל העובד אצל אחר – אם אין מנוח המקום להפסיק את העבודה מוקדם יותר, ימשיך לעבוד אף לאחר זמן מנוחה; ופסיק לעבוד בסמוך לשיקעת החמה, באופן שהייה פנאי להכין לעצמו את צורכי השבת הבסיסיים; אולם, לכתחילה מוטל עליו לסכם עם המעבד שעבודתו תנתקם בזמן 'מנוחה קטנה'. [שו"ע רנא, א-ב, משנ"ב ד-ה, שעה"צ ד, וביה"ל ד"ה אגרת, וד"ה לתיקן; ביאורים ומוספיטים דרשו, 6 ו-8; וראה משנ"ב ז]

כאמור, מלאכה לצורך שבת מותרת בערב שבת במשך כל היום. ולכן, לדוגמה, מותר לתפור בגדים או לתקנס לצורך השבת, אף במעשה אומן; ולדעת הר"א דזוקא במעשה הדויוט. ומותר לעשות מלאכה זו עברו אחרים, אך זמן מנוחה ואילך (ראה לעיל) יש לעשות זאת בחינם בלבד. וכן עשיית מלאכה 'דרך עראי', לומר, כבדרכ אגב, ולא בדרך של מלאכת קבע, מותרת במשך כל היום; וכך בשכח, וכך שלא לצורך השבת. ומלאכות המותרות בערב (ראה שו"ע תשח) ובחול המועד (ראה משנ"ב תקל, א), מותירות אף בדרך

מה מותר לעשות בערב שבת על מנת למנוע תרעומות מלוקחות?

בעתיד – יתכן שהמלאה נחשבת כדבר האבָד. ואם התחילה בשיטת המלאכה לפני זמן מהונה, יש להקל ולסייעה אף אם עושה כן רק במטרה למנוע תרעומת מצד הלוקות, ולא למניעת הפסד. וירא שמים יתאמץ שלא לבוא למצב זהה בו צטרך לעבוד בערב שבת עד סמוך לשקיית החמה, אלא אם כן זוקק לכך על מנת לרכוש את צורכי השבת, כגון: [משנ"ב רנא, ה, וביה"ל ד"ה ואינו; ו"פ' שונה הלכות, ז; ביוראים ומוסיפים דרשו, 7]

מי שאין באפשרותו לרכוש את צורכי השבת ועוגן שבת, עבורו ועבור משפחתו, רשאי לעבוד בערב שבת גם לאחר זמן מהונה, בכל מלאכה שהיא, וכך שאינה לצורך השבת – על מנת לרכוש בשכרה את צורכי השבת. וכן אם לעומת ספר לריכישת צורכי השבת על סמך שיפורע את ההלואה ממה שيشתכר בערב שבת, רשאי לעבוד לשם כך במשך כל היום. וכן אם מותר לעבוד בערב שבת במלאכת 'דבר האבָד' (ראה שו"ע תקלז). ובאופן שאם לא ישלים את מלאכתו את השבת יפסיד משכר העבודה, או שבגין לכך לא ימסרו לו עבודות נוספות

קנון חכמתה

שלושת הקשיים בעשיית תשובה על לשון הרע

לאדם הרגיל בלשון הרע לשוב בתשובה, שלוש סיבות: האחת, שהתרגל לדבר כלל העולה על רוחו. השנייה, שהעoon קל בעניינו, כי הוא דבר בעלמא, ואני נותן דעתו לנזק העצום היוצא מディבוריו; ואף אם ישוב בתשובה, אין תשובתו שלמה, כיון שאינו מכיר בחומרת העoon. והשלישית, שצריך לבקש מהילה מאנשים רבים; וחילקם נשכחו ממננו, ופקולקם – יתביש לבקש מהילה.
[ארחות צדיקים, שער לשון הרע]

רבותינו ז"ל אמרו שעון לשון הרע שכולו כנגד שלוש העבירות החמורות. ואין כוונתם שהרגיל בלשון הרע גורע ממשומד העובר על שלוש העבירות החמורות בכל עת ובכל שעה; אלא כוונתם שמצובו של הרגיל בלשון הרע חמוץ יותר ממי שנכשל באקראי באחת מהן, משום שבניגוד לעבירות אחרות, בעoon לשון הרע נכשלים שוב ושוב ללא כל מעזר. ומלבד עצם ריבוי ההצלנות, שמכביד את משקל עונונתיו, גם קשה מאד

